

Sluiting verzekeringskantoor een historisch dieptepunt

Op 1 oktober 2012 zijn de deuren van de Woudsender verzekeringsmaatschappij voorgoed gesloten. Daarmee is er een einde gekomen aan een bedrijf dat van grote betekenis is geweest voor ons dorp en haar omgeving. De sluiting van "it kantoor" wordt dan ook als een groot verlies ervaren. Hieronder een terugblik van bijna 200 jaar verzekeringsactiviteiten in ons dorp.

De oprichting

Het begon in 1816 toen de Onderlinge Brandwaarborg Maatschappij Woudsend u.a. werd opgericht. De familie Tromp speelde zowel bij de oprichting als de verdere ontwikkeling een belangrijke rol. Een van de oprichters was Age Hylkes Tromp, die tot zijn overlijden in 1876 - dus 60 jaar - directeur van de Onderlinge was geweest. In de beginperiode werd de administratie gedaan in een ruimte achter de woning van de directeur, op lewâl 26. Waarschijnlijk is in 1858 het (oudste) kantoorgebouw bij de brug in gebruik genomen. In het nieuwere gebouw er naast zijn namelijk twee stenen met jaartallen gemetseld. De ene steen heeft als opschrift "A.H. Tromp 2-6-1858" en de andere steen "1954 gerestaureerd".

Groei vanaf jaren vijftig

Tot 1945 maakte de maatschappij een bescheiden groei door. Rond 1900 waren er nog maar 10 man werkzaam en in 1945 zaten er 15 man op het kantoor. Na de oorlog begon de echte groei. In de jaren 50 nam het personeel toe tot over de honderd. Dat zorgde dan ook voor huisvestingsproblemen. Het hoofdkantoor werd in 1957 uitgebreid met het naastliggende gebouw aan de lewâl, waarin de Boerenleenbank eerst was gevestigd. Ook werd in dat jaar de voormalige slagerij van Wittermans afgebroken en vervangen door een nieuw kantoorgebouw. Bovendien werd het voormalige logement het "Lange Hús" gekocht, in eerst instantie als kantine en woonruimte voor personeel.

Afbraak panden voor nieuwbouw

Maar de groei zette door en begin jaren 60 bleek er behoefte te zijn aan nog meer kantoorruimte. Daarom werden er een drietal historische panden aan de lewâl aangekocht en afgebroken om plaats te maken voor nieuwbouw. Het belang van een groeiende werkgever ging toen nog boven de waarde van historisch erfgoed. Maar omdat er in eerste instantie geen vergunning werd verstrekt voor de geplande nieuwbouw, werden als tijdelijke

Age Hylkes Tromp, geschilderd door de in Woudsend geboren Otto de Boer (Foto Fries Scheepvaart Museum).

In 1987 werd een stuk geschiedenis van Woudsend afgesloten. In dat jaar werd afscheid genomen van de laatste Tromp: Age Hylkes Tromp. Vanaf de oprichting in 1816 was de familie Tromp steeds in de directie vertegenwoordigd geweest.

oplossing barakken geplaatst. Dit was wel nodig want het personeelsbestand bestond bij het 150-jarige bestaan in 1966 uit ongeveer 280 mannen en vooral vrouwen. Ook werd het "Lange Hús" nog verbouwd en uitgebreid tot kantoorruimte en magazijn en later de archieven en drukkerij.

Overname door Stad Rotterdam

In 1969 waren de plannen eindelijk rond om tot nieuwbouw over te gaan. Maar toen gooiden de slechte bedrijfsresultaten roet in het eten. Door het hanteren van te lage premies waren er grote verliezen ontstaan. Om de zaak te redden werd Woudsend Verzekeringen eind 1970 overgenomen door Assurantieconcern Stad

De lewâl rond 1900, nog met de historische panden.

Rotterdam. En niet zonder succes. Door een aantal ingrepen, waaronder sanering, droeg Woudsend al in 1971 bij aan de winst. Het kantoor verloor hierbij wel haar zelfstandigheid maar kon verder als zelfstandige vestiging blijven bestaan. Stad Rotterdam zag ook de potentie van hun nieuwe aanwas. De verzekerings-activiteiten werden uitgebreid en de huisdrukkerij en het magazijn van het gehele concern kwamen naar Woudsend. Het ging zo voor de wind dat de al in 1969 geplande nieuwbouw eindelijk realiteit kon worden.

Tweemaal opening nieuwbouw

In augustus 1980 opende de Commissaris der Koningin in mr. H. Rijpstra het nieuwe gebouw aan de lewâl. President van de Raad van Bestuur van het concern, Dr. L.M. van Leeuwen, noemde bij de opening het Woudsender kantoor "een niet weg te denken onderdeel in de economische activiteit van Friesland". En die woorden werden waar gemaakt, want de grootste werkgever van Woudsend bleef ook nu doorgroeien. En weer was er een tekort aan kantooruimte. Met de aankoop van "de bakkerij" in de Midstrjitte in

1989 werd dit deels opgelost. In 1992 kon het naastliggende pand van Van der Velde aan de lewâl worden aangekocht, evenals de daarachter gelegen recreatiewoning. Door ook deze historische panden te slopen voor nieuwbouw was men eindelijk uit de brand. In mei 1996 werd de nieuwbouw en het gerenoveerde "oude" kantoor feestelijk geopend. In het jaar 2000 is er nog een pand aan de Vosseleane gekocht omdat de concerndrukkerij uit haar jasje groeide. Dit was meteen de laatste aankoop.

Overname door Fortis

Bank-verzekeraar Fortis had al een aantal jaren een oogje op het goed draaiend ASR-concern. Begin 2001 lukte het dit megabedrijf om het ASR concern voor 4,1 miljard euro in te lijven. Voor de 250 Woudsender medewerkers zou de fusie weinig gevolgen hebben, zo was in de krant te lezen. Maar het tegendeel was waar. Door de slechte economische ontwikkelingen moest er gesneden worden in de kosten. In eerste instantie ging het om een verlies van 15 banen, maar in 2005 gingen er al zo'n 100 banen van de 250 verloren.

Op 18 februari 1980 is de kom van Woudsend officieel aangewezen als beschermd dorpsgezicht, om de historische waarde hiervan te beschermen. Hierbij zijn eisen gesteld aan het uiterlijk van de gebouwen. De kenmerkende en waardevolle vormgeving en situering moet behouden blijven. Zo mogen de beeldbepalende panden aan de buitenkant vrijwel niet veranderd worden en zijn voor beeldondersteunende panden kleine veranderingen mogelijk. In 1992 is dan ook een oogje dichtgeknepen.....

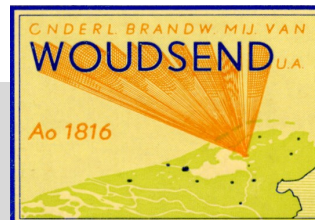

De lewâl rond 1970, met de tijdelijke barakken.

Ook raakte Woudsend Verzekeringen in dit jaar haar eigen naam kwijt; een teken aan de wand. Het kantoor heette nu officieel Fortis ASR. In 2006 werd nog wel door de directie bevestigd dat de vestiging in Woudsend open zou blijven en wel als Klant Contact Center. Maar mee door de kredietcrisis raakte Fortis in de problemen en werd er besloten om onderdelen te verkopen en vestigingen te concentreren. Dit had grote gevolgen voor Woudsend. In juli 2009 kwam het schokkende nieuws dat uiterlijk december 2012 het Woudsender kantoor definitief zou gaan sluiten. Een lobby van personeel, vakbonden, gemeente, Provinciale Staten en leden van Tweede Kamer had helaas geen succes. Op 1 oktober 2012 viel definitief het doek.

Datum 1 oktober 2012 van historisch belang

Bijna 200 jaar is de verzekeringsmaatschappij aan ons dorp verbonden geweest. Het bedrijf was niet alleen van belang voor de werkgelegenheid maar ook voor de ontwikkeling en de naamsbekendheid van Woudsend. Ook hebben vele ondernemers en instanties van "it kantoor" profijt gehad. Met de sluiting van de verzekeringsmaatschappij is ook aan de laatste door familie Tromp opgerichte onderneming een eind gekomen. De datum 1 oktober 2012 neemt dan ook in de historie van Woudsend een belangrijke plaats in.

Woudsend Verzekeringen is begonnen als "boerenonderlinge". Men betaalde een voorschotpremie, met de kans op een nabetaling als er meer schade was geweest dan de premieontvangsten. Vanaf 1936 was het mogelijk om bepaalde risico's tegen een vaste premie te verzekeren, zonder een mogelijke naheffing. In 1950 wordt hiervoor een N.V. opgericht. Alleen de agrarische risico's bleven verzekerd in de Onderlinge. Vanwege de eigen bestuursvorm en naam kon de Onderlinge niet mee naar Fortis ASR. De agrarische portefeuille werd daarom in 2004 verkocht aan Woudsend Verzekeringen. De opbrengst is ondergebracht in Stichting Woudsend Anno 1816, die donaties verstrekt voor maatschappelijke projecten in de doelgroepen Kunst en Cultuur, Zorg en Welzijn en Natuur en Milieu. De Stichting zal in 2016, 200 jaar na oprichting van de Onderlinge, worden opgeheven.